

CLÍMAX

Des de l'any 2002 publiquem una sèrie de Quaderns Gadeso dedicats a la percepció que tant els ciutadans, els visitants i els empresaris tenen sobre la temporada turística. Com cada mes d'Octubre li toca el torn al sector empresarial turístic de les nostres illes. Amb aquest número de QG, el 350, tanquem la sèrie corresponent a la temporada 2018. Al final d'aquesta pàgina podeu veure tots els números de la nostra revista corresponents a aquest any.

La temporada que acabem de superar ens ha deixat una sèrie d'aspectes destacables. Els turistes mostren un alt nivell de satisfacció però comencen a notar símptomes de saturació, en especial els repetidors, a les platges, carreteres, etc.

Pel que fa als ciutadans de la nostra comunitat queda patent que no hi ha turismofòbia. Es reconeix el turisme com el principal generador de riquesa de les illes però hi ha preocupació davant la capacitat del sector de crear ocupació estable i de qualitat. La percepció és que la feina que es crea és temporal i precària.

Quant al sector empresarial, els nivells d'ocupació hotelera han estat molt positius, arribant a superar el 90% durant el mes d'agost. A més, aquells que ens han visitat han realitzat una despesa superior a la temporada passada, especialment en el sector hotelier i com a conseqüència de l'augment de preus de l'allotjament.

CLIMA EMPRESARIAL (XXX)

RENDIBILITAT HOTELERA, ESTANCAMENT A LA RESTA

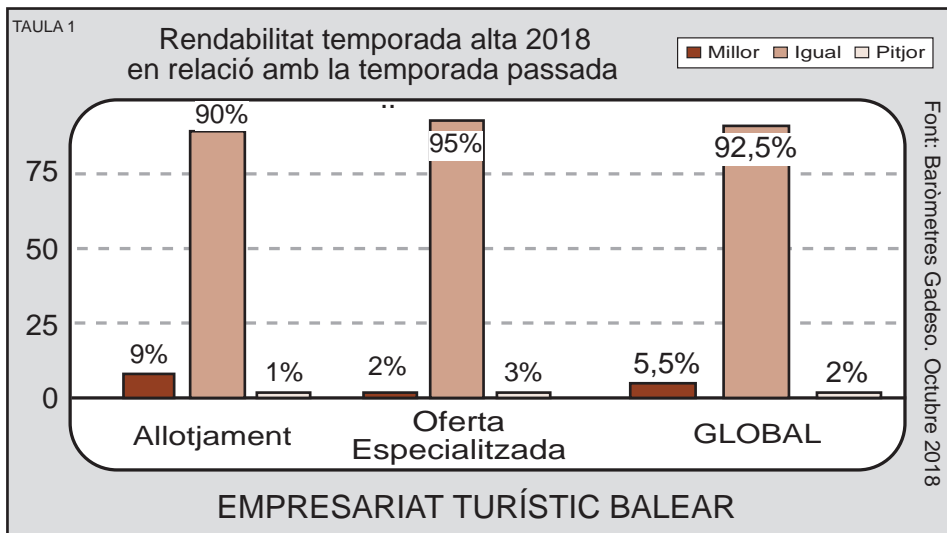
A la taula 1 es reflecteixen les opinions dels empresaris turístics en relació als seus resultats de la temporada passada. Per a mesurar la rendibilitat es tenen en compte dos factors: el nivell d'ocupació i els preus. Com es pot comprovar, un 90% de les empreses d'allotjament asseguren que la temporada 2018 ha estat semblant a la de l'any passat. Així i tot un 9% pensa que ha millorat, mentre que només l'1% creu que ha anat pitjor.

L'ocupació, com es podrà veure en les següents pàgines, és diversa segons l'illa, i, fins i tot, segons la zona turística. Els preus, per la seva banda han enregistrat un augment que ha repercutit de manera positiva en la rendibilitat.

Si fem referència a la denominada oferta complementària, i malgrat la massiva presència de turistes, la percepció és, més aviat, negativa. Així, el 95% dels empresaris diuen que la temporada ha estat igual que l'anterior, però el 3% manifesta que ha estat pitjor i només l'1% ha vist millorada la seva rendibilitat.

Com veurem a les pàgines següents, de la mateixa manera que ocorre amb l'allotjament la rendibilitat d'aquest sector és diversa en funció de l'illa que es tracti.

Quant a la creació de llocs de feina l'opinió majoritària és que se'n creen, però, com es podrà comprovar, aquests són força inestables, precaris i amb sous força baixos.

QUADERNS GADESO SOBRE EL TURISME. ANY 2018

- Nº 340. Clima empresarial pretemporada. Maig 2018
- Nº 341. Opinió ciutadana. Pretemporada. Juny 2018
- Nº 345. Opinió dels turistes. Temporada alta. Juliol 2018
- Nº 346. Opinió dels turistes. Temporada alta. Agost 2018
- Nº 348. Opinió dels ciutadans. Alta/post. Setembre 2018
- Nº 350 Clima empresarial XXX. Post temp. Octubre 2018

Podeu accedir de manera gratuïta a tots aquests Quaderns Gadeso a www.gadeso.org

MALLORCA

ACTIVITAT, PREUS I RENDIBILITAT EMPRESARIAL 2018

ALLOTJAMENT			
	Ocupació	Preus	Rendibilitat
Augment	+4%	+10%	+9%
Igual	+94%	+87%	+90%
Disminució	-2%	-3%	+1%
SALDO	-2	+7	+8

Font: Baròmetres Gadeso. Octubre 2018

Com ja hem comentat abans, l'ocupació hotelera ha estat bona aquesta temporada alta però, tot i l'increment de preus que s'ha registrat en els establiments hotelers, la rendibilitat empresarial no ha augmentat en la mateixa proporció.

L'esclat de l'anomenat lloguer turístic vacacional està distorsionant el mercat. No hi ha dubte que hi ha demanda per aquest producte, però al mateix temps es fa necessària la seva regulació. Des del Govern, a través de la reforma de la llei turística, ha intentat posar ordre, però encara queda la tasca de la seva zonificació.

OFERTA ESPECIALITZADA			
	Vendes	Preus	Rendibilitat
Augment	+2%	0%	0%
Igual	+93%	+97%	+97%
Disminució	-5%	-3%	-3%
SALDO	-3	-3	-3

Font: Baròmetres Gadeso. Octubre 2018

Per la seva part, els empresaris de l'oferta especialitzada qualifiquen la temporada 2018 de manera no positiva. Els preus s'han mantingut estancats simplement pel fet que molts turistes passen però no compren. La massificació provoca que determinats carrers comercials estan tan plens de gent que ni tan sols es poden veure els aparadors de les tendes.

Tot això ha provocat una reacció negativa que reclama recuperar els espais, els nuclis urbans i naturals per als ciutadans i ciutadanes.

MENORCA

ACTIVITAT, PREUS I RENDIBILITAT EMPRESARIAL 2018

ALLOTJAMENT			
	Ocupació	Preus	Rendibilitat
Augment	+3%	+2%	+4%
Igual	+98%	+98%	+96%
Disminució	-1%	0%	-2%
SALDO	+2	+2	+2

Font: Baròmetres Gadeso. Octubre 2018

A Menorca, l'ocupació hotelera s'ha incrementat i els preus han experimentat un cert augment, però la seva rendibilitat, tot i no ser negativa, no és gaire significativa. No podem passar per alt l'excessiva temporalitat del turisme de Menorca (més marcada que a la resta de les illes) i a les greus dificultats que suposa allargar la temporada turística.

La mala connectivitat aèria i, fins i tot, marítima, tot i ser millor durant la temporada alta, continua dificultant l'arribada de turistes, principalment els que vénen de l'estranger.

OFERTA ESPECIALITZADA			
	Vendes	Preus	Rendibilitat
Augment	+2%	+2%	0%
Igual	+94%	+96%	+96%
Disminució	-4%	-2%	-4%
SALDO	-2	0	-4

Font: Baròmetres Gadeso. Octubre 2018

L'increment d'ocupació hotelera no ha significat, en general, un augment en les vendes de les empreses dedicades a l'oferta especialitzada (restauració, comerç, transports...). És més, un 4% dels empresaris del sector assegura que el volum de negoci ha baixat, el que situa a moltes empreses en una situació difícil.

L'illa de Menorca té els suficients al·licients per a dissenyar i posar al mercat productes diferenciats i d'alt valor afegit. Iniciatives n'hi ha, però és imprescindible millorar la connectivitat i reduir la temporalitat.

EIVISSA

ACTIVITAT PREUS I RENDIBILITAT EMPRESARIAL 2018

TAULA 6			
ALLOTJAMENT			
	Ocupació	Preus	Rendibilitat
Augment	+3%	+12%	+13%
Igual	+97%	+88%	+86%
Disminució	0%	0%	-1%
SALDO	+3	+12	+12

Font: Baròmetres Gadeso. Octubre 2018

Segons la immensa majoria d'empresaris d'allotjament, l'ocupació d'aquesta temporada s'ha mantingut més o menys igual que la temporada anterior. Així i tot, Eivissa és l'illa on la rendibilitat empresarial més ha augmentat respecte a la temporada passada, amb un 12% que diu que els preus s'han incrementat; un 13% de l'empresariat hoteler eivissenc declara una rendibilitat superior a la de 2017.

Aquestes dades pareixen apuntar que Eivissa és l'illa que presenta millors perspectives i que pot començar a generar llocs de feina estables i de qualitat.

TAULA 7			
OFERTA ESPECIALITZADA			
	Vendes	Preus	Rendibilitat
Augment	+3%	+2%	+2%
Igual	+95%	+95%	+97%
Disminució	-2%	-3%	-1%
SALDO	+1	-1	+1

Font: Baròmetres Gadeso. Octubre 2018

L'oferta especialitzada a Eivissa presenta xifres millors que la resta de les illes, amb l'excepció de Formentera. Aquí hem de destacar el bon funcionament de l'oferta lligada a visitants amb un gran poder adquisitiu i a l'oferta d'oci nocturn, molt vinculada a l'illa.

Això no obstant, només el 3% ha tingut unes vendes lleugerament superiors a les de 2017, i amb una rendibilitat d'un 2%. És possible que aquesta situació, no dolenta, però no excessivament bona es degui a una "certa saturació" d'establiments amb oferta similar.

FORMENTERA

ACTIVITAT, PREUS I RENDIBILITAT EMPRESARIAL 2018

TAULA 8			
ALLOTJAMENT			
	Ocupació	Preus	Rendibilitat
Augment	+2%	+10%	+13%
Igual	+98%	*89%	+87%
Disminució	0%	-1%	0%
SALDO	+2	+9	+13

Font: Baròmetres Gadeso. Octubre 2018

L'anàlisi per a Formentera és molt similar al d'Eivissa: un increment de l'ocupació en relació amb l'any 2018 i un augment de la rendibilitat superior a la mitjana balear (+13%), amb un 10% que creu qhan estat superiors.

De nou ens hem de referir a l'excessivament curta temporada turística i al perill real de massificació que pateix una illa tan petita i fràgil com Formentera, que pot estar condemnada si destrueix el que és precisament el seu principal atractiu, l'entorn natural: excés de visitants, elevat nombre de vehicles, manca de control de l'ancorament de vaixells particulars a l'illa...

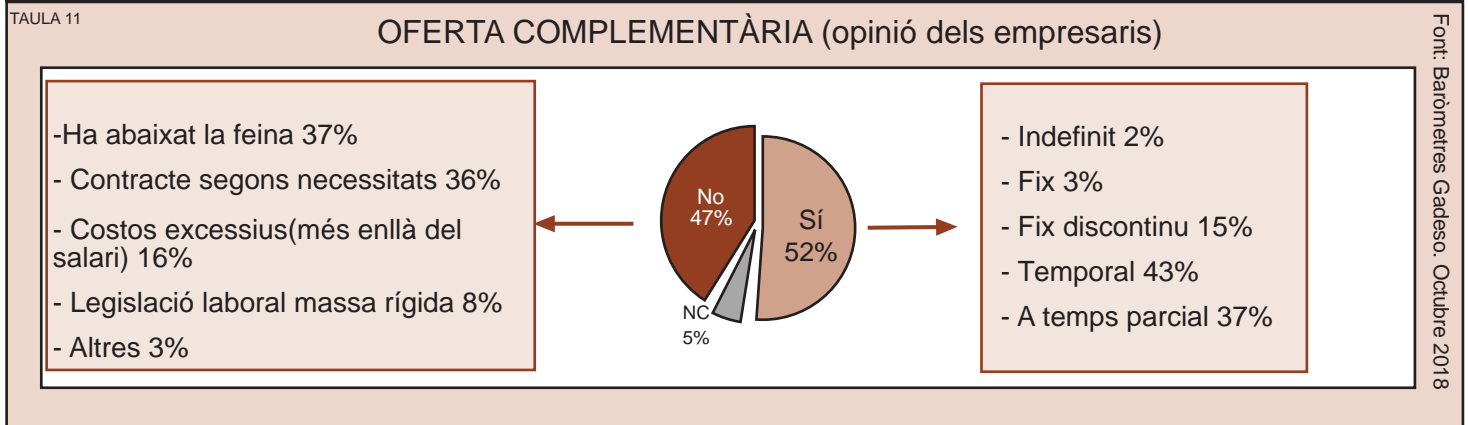
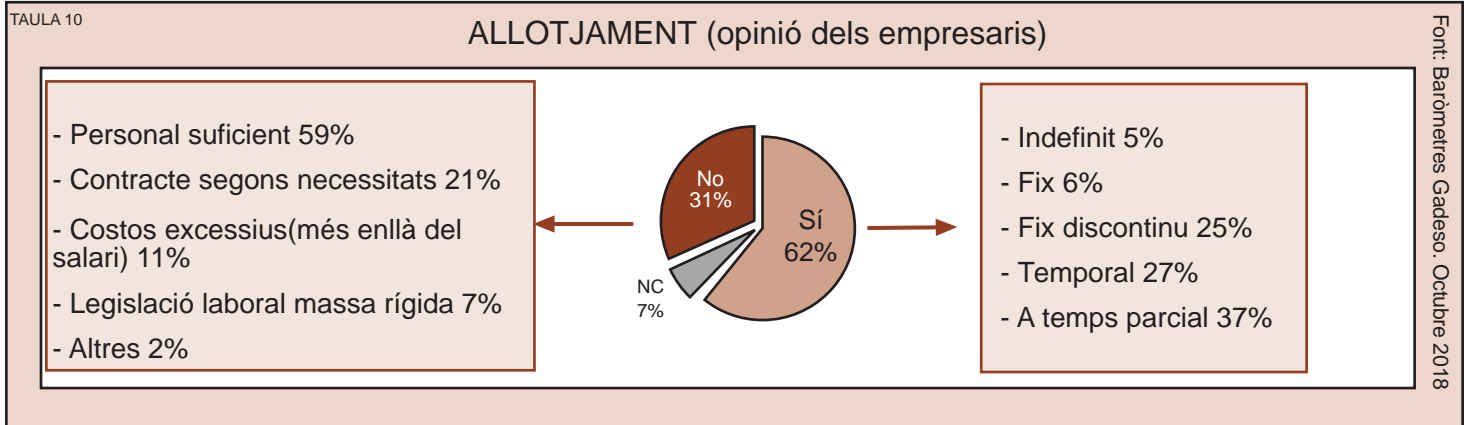
TAULA 9			
OFERTA ESPECIALITZADA			
	Vendes	Preus	Rendibilitat
Augment	+4%	+3%	+2%
Igual	+93%	+96%	+98%
Disminució	-3%	-1%	0%
SALDO	+1	+2	+2

Font: Baròmetres Gadeso. Octubre 2018

L'oferta especialitzada a Formentera experimenta un comportament similar que el reflectit l'any passat, la qual va ser força positiva. Això no obstant, i com ja hem comentat al llarg de la revista, és necessari adoptar mesures urgents i efectives per tal d'allargar la temporada turística i evitar el col·lapse que pateix l'illa durant els mesos de juliol i agost.

Cal fer esment, també, que es manté el costum de llogar, per part dels que hi tenen casa en propietat, de llogar habitacions als turistes, cosa que repercuteix negativament en el sector de l'allotjament tradicional.

CREACIÓ DE LLOCS DE FEINA

Una de les principals conclusions d'aquest Quadern és que l'ocupació ha millorat, amb les conseqüències que això ha tingut sobre la rendibilitat del sector turístic. Ara hem de veure si aquesta millora ha tingut efectes sobre la recuperació del mercat de treball.

Com veiem a les gràfiques superiors, un 62% dels empresaris d'allotjament afirma que s'han creat nous llocs de feina (percentatge que disminueix fins al 52% en el cas de l'oferta complementària). A més, cal returar-se en la qualitat d'aquesta nova contractació, doncs altres enquestes (com ara l'EPA) ens indiquen que de manera molt majoritària. Està caracteritzada pel seu caràcter temporal i per unes condicions laborals gens desitjables. Malgrat la creació de feina, aquesta manté un gran nivell d'inestabilitat

i baixa qualitat, tant de la feina en si mateixa com els sous.

La causes, segons els consultats, de la no creació de nous llocs de feina, en el cas de l'allotjament es poden dividir en dos grups. D'una banda els que consideren que ja tenen suficient personal o que contracten segons les necessitats (80%). Els altres manifesten com a causes uns costos excessius, més enllà del salari i una legislació laboral massa rígida (18%).

Quelcom semblant succeïx a l'oferta complementària, així els que manifesten que ha abaixat el volum de feina i els que contracten segons les seves necessitats representen el 73% del total. Mentre que un 24% ho justifica sobre la base dels costos i de la legislació laboral.

Vuit de cada deu persones respecten el dia de recollida de trastos. *¿tu?*

Treu els trastos i mobles vells el dia que toca al teu carrer i ajudaràs a tenir una ciutat neta.

Servei de recollida de trastos, cada dia un barri.

Per a més informació: 900 724 000 · www.emaya.es

Mostra: 400 entrevistes. Error màxim: +-5%. Nivell de confiança: 95,5%. Treball de camp: Octubre 2018